

Utredning – behovsanalys beträffande ytor för simundervisning och simträning

Fritidsförvaltningen

[Här kan du infoga ett foto]

Upprättad
Datum:
Version: 1.0
Ansvarig: Dzamal Imsirovic
Förvaltning: Fritidsförvaltningen
Enhet: Ekonomiavdelningen

Innehållsförteckning

Utredning – behovsanlys beträffande ytor för simundervisning och simträning	1
1. Inledning	3
Uppdrag	3
Syfte och frågeställningar	4
Avgränsningar	4
2. Kartläggning av behov	4
Befolkningsutveckling och prognos	4
Beskrivning av nuläge	5
Skolsim och simkunnighet i Malmö	5
Statistik skolsim och föreningssim	5
Befintliga bassängers kapacitet och skick	5
Behovet av ytor för simundervisning	6
Grundskola och föreningsliv	7
Skolans behov av vattentider	7
Föreningslivet	7
Fem frågor till föreningarna	8
Funktion och arrangemang	8
Ny simhall	8
Simhallens funktioner	8
Arrangemang	9
3. Slutsatser	9

1. Inledning

Malmö är en ständigt växande stad. Sedan 2008 har staden gått från 280 000 invånare till 340 000 och förväntas växa till 380 000 invånare 2029. Strax innan år 2050 förväntas Malmö ha 500 000 invånare. Med en så kraftig tillväxt ställs det krav på vattenytor. Bland invånarna växer barngruppen vilket ytterligare ökar kraven på kommunen att tillgodose behoven, bland annat för att säkerställa simkunnighet hos skolelever.

I dagsläget har Malmö stad sju bad i egen drift: fyra inomhusbad och tre tempererade friluftsbad. Baden har nått sin maxkapacitet utifrån verksamheten fritidsförvaltningen vill ha. Av den anledningen har föreningslivet det svårt att utveckla sin verksamhet i takt som staden växer. Eftersom barnens simkunnighet prioriteras är fritidsförvaltningen tvungna att ta vattentid från allmänheten, en grupp som betalar för sin simning.

Utöver detta är flera av baden i ett osäkert skick och risken för driftstopp finns. Vid driftstopp tas ännu mer tid från vissa grupper för att premiera andra. Personer med funktionsnedsättningen är en sådan grupp som får mindre tid när barn ska använda bassänger som är anpassade med varmt vatten och höj- och sänkbar botten.

Köerna till babysim och föreningsdriven simskola är långa och möjligheten till avkoppling i form av relaxbad är begränsad till Hylliebadet (som når sin maxkapacitet regelbundet).

Föreningslivet har ett ökat behov av en djup bassäng med hopptorn för att fortsätta utveckla sporter som kräver bassänger med djup botten. Polisen startade sin högskola i Malmö som innebär att de har ett behov av en djup bassäng för att kunna genomföra utbildningen, likaså Räddningstjänsten Syd. Polisens behov av djup bassäng kommer att öka med takt att fler bli antagna till utbildningen. För att kunna attrahera alla sorters grupper är djupa bassänger en förutsättning.

Sammantaget har Malmö mycket verksamhet i vattenmiljöer men för att kunna fortsatt ge alla barn samma förutsättningar utan att behöva tumma på allmänhetens och andra gruppers vattentid behövs det fler simytor utöver de som planeras att ersätta Simhallsbadet.

Viktigt att notera är att den planerade simhallen på stadionområdet är tänkt att ersätta Simhallsbadet (som har en livslängd till 2029) och den ingår i utredningen som görs för stadionområdet. I den här utredningen tydliggörs behovet av fler simytor redan i dagsläget som bör byggas de närmaste åren.

Uppdrag

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2019 att fritidsnämnden får i uppdrag att utreda det övergripande behovet av simanläggningar i Malmö stad utifrån perspektiven simundervisning, föreningslivets utveckling och arrangemang. Behovet av en utredning har uppkommit i samband med att de befintliga baden och simhallarna börjat nå sin fulla kapacitet samtidigt som Malmö har en positiv befolkningsutveckling och att utvecklingen av stadionområdet planeras och byggs.

Syfte och frågeställningar

Syftet är att undersöka vilket behov Malmö har avseende vattenytor på 10 års sikt. Följande fråga ska besvaras:

1. Hur ser det uppskattade behovet ut avseende vattenytor på 10 års sikt?

Vidare kommer nuläget beskrivas bland annat gällande befolkningsprognos, skolsimmets statistik, möjligheten till mer simning för olika årskurser och målgrupper och simbassängernas skick och kapacitet. En ny simhalls funktion och kostnad kommer också beskrivas.

Avgränsningar

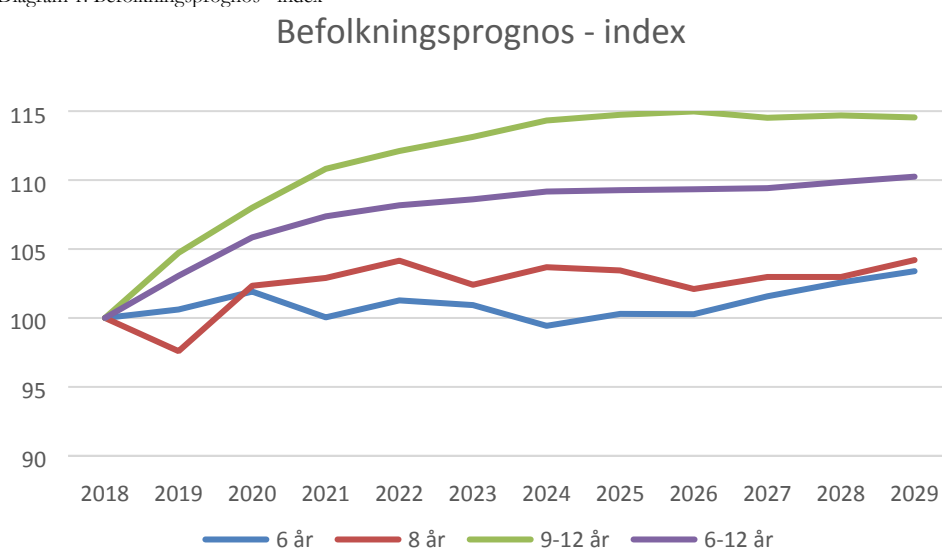
Utredning omfattar behovet av simytor för simundervisning och simträning. Föreningslivets synpunkter kommer att beaktas i utredning då det främst är de som hade nyttjat utökningen av simytor på kvällstid. Övriga aktiviteter kopplat till vatten, såsom äventyrsbad omfattas inte av utredningen. Detta för att det största behovet i dagsläget är mer simytor för simundervisning och simträning. En beskrivning av befintliga bassängers kapacitet och skick avseende skolsim kommer göras på inomhusbaden, men även de tempererade friluftsbaden.

2. Kartläggning av behov

Befolkningsutveckling och prognos

Malmös befolkning växer snabbt. Från 2018 till 2029 förväntas befolkningsantalet öka med 50 000 människor till drygt 380 000 invånare. Barnen som är intressanta för den här utredningen är den i åldern 6-12 år eftersom skolsim och uppföljning erbjuds den gruppen. Gruppen förväntas växa med knappt 3000 barn fram till 2029, från ca. 28 000 till ca. 30 800.

Diagram 1: Befolkningsprognos - index

Diagrammet visar utredningens fokusgrupps befolkningsprognos. Utgångspunkten är index 100 och ökningen motsvarar procent. Åldergruppen 9-12 förväntas öka med 15 % fram till 2029, vilket i antal är 2200 barn medan

den totala fokusgruppen 6-12 år förväntas öka med 10 %. Vilka krav det ställer på simhallskapaciteten diskuteras vidare nedan.

Beskrivning av nuläge

Skolsim och simkunnighet i Malmö

Under 2018/19 bedrevs skolsim för elever i årskurs 2 under en treveckorsperiod vilket innebär att eleverna simmar ett pass varje dag under den perioden. Året därpå, i årskurs 3, erbjöds eleverna en uppföljande vecka för att stärka kunskaperna. Sedan 2018 har även förskoleklass fått simträna under en veckas tid samtidigt som elever i årskurs 4-6 fått erbjudande om uppföljningssim. Satsningen på förskoleklasserna har upphört men uppföljningssim för årskurs 4-6 är pågående. Utökningen har resulterat i att vattentid har tagits från andra grupper för att möjliggöra simträningen.

Enligt Skolverket ska alla elever i slutet av sjätte skolåret kunna simma 200 meter varav 50 meter i ryggläge, samt kunna hantera nödsituationer. Malmö har stor tillgång till vatten i form av stränder och bryggor och sommartid är det populärt att bada. För att minimera drunkningsrisken är simundervisning viktig för att klara av eventuella nödsituationer. Simkunnighet är en viktig faktor för att öka delaktighet och deltagande och därigenom gå mot mer social hållbarhet.

Statistik skolsim och föreningssim

I dagsläget förs statistik på fritidsförvaltningen över alla elever i årskurs två som närvarat på minst 7 av 15 undervisningstillfällen. Idag finns det totalt 4200 elever i årskurs två. Under läsåret 18/19 deltog ungefär 3400 elever i skolsimmet som fritidsförvaltningen anordnar. Utöver eleverna i årskurs 2 deltog ca. 1000 elever i uppföljande simundervisningen. Förskoleeleverna tränade simvana under 2018 och totalt deltog nästan 3600 elever där alla tränade simning sex dagar.

Utöver statistiken ovan nyttjas simhallarna av högstadielverna och gymnasiumeleverna. Ungefär åtta banor används under hela skoldagen till den gruppen. För att eleverna ska klara kunskapskraven för simkunnighet prioriterar fritidsförvaltningen gruppen på bekostnad av andra grupper, såsom allmänheten.

Simkunnigheten hos elever i Malmö årskurs 2 är 35 %. När elever går i årskurs 6 är 75 % av eleverna simkunniga, enligt statistik från grundskoleförvaltningen. När det sista testet görs i årskurs 9 är 83 % simkunniga. Uppföljningen som statistiken bygger på menar att ju tidigare eleverna börjar få simundervisning desto större är deras möjlighet att uppnå kunskapskraven för simkunnighet i årskurs 6 och 9.

Befintliga bassängers kapacitet och skick

Idag förfogar fritidsnämnden över fyra inomhusbad och tre stycken tempererade friluftsbad. Deras kapacitet och skick är enligt följande:

Hylliebadet:

50-meters bassäng där två banor allokeras under dagtid till skolsim.

Två undervisningsbassänger, varav en med höj- och sänkbart botten. Badet är i utmärkt skick. Badet förväntas att under 2019 nå sin dimensionerade maxkapacitet på 350 000 besökare.

Simhallbadet:

50-meters bassäng där 2 banor allokeras under dagtid till skolsim. Hoppbassäng finns. Undervisningsbassäng utan höj- och sänkbart botten. Årliga prover tas i bassängen för att säkerställa kvalitet. 50-meters bassängen renoverades 2018 och förväntas ha en livslängd till 2029. Risk för oförutsedda driftstopp finns. Alla tillstånd finns för att säkerställa ett öppethållande till 2029. Verifiering gjord av Stadsfastigheter.

Oxievångsbadet:

25-meters bassäng som används av tre skolor för att genomföra skolsim. Banor allokeras därefter. På grund av det geografiska läget används bassängen främst av skolorna i närområdet. Badet är i tillfredsställande skick.

Rosengårdsbadet:

25-meters bassäng där 3 banor allokeras under dagtid till skolsim. Bassängen kan användas till simundervisning men inte för att testa simkunnsighet på grund av lågt djup. Badet är i tillfälligt bristfälligt skick men renoveras 2019/20.

Segevångsbadet, Lindängsbadet och Rosengårdsbadet (friluftsbad):

Baden används i början av sommaren och slutet av sommaren till skolsim. Övrig simning i bassängen är simskola, vilket är frivillig simundervisning utanför skolans och fritidsförvaltningens regi. Lindängsbadet är i gott skick med renoverade bassänger och omklädningsrum. Segevångsbadet och Rosengårdsbadet är i tillfredsställande skick. Alla baden har reningsverk i bra skick.

Stiftelsen Kockum Fritid:

Kockum fritid ligger utanför kommunens drift. 25-meters bassäng (6 banor) som används av flera privata skolor för skolsim. Simskoleundervisning i egen regi på eftermiddagar och kvällstid. Badet är i tillfredsställande skick. Nästan fullt utnyttjad kapacitet.

Behovet av ytor för simundervisning

Kapaciteten på Malmös bad har nått sitt maximum eftersom utrymme tas redan från andra grupper för att erbjuda skolsim och föreningssim. Friluftsbaden går att öppna tidigare och stänga senare men det för med sig högre driftskostnader. Det utsätter dessutom elever för kallt badväder då vattentemperaturen är hög, men utomhustemperaturen är låg.

I befintliga simhallar är det svårt att få tid för simundervisning när man är vuxen då det är högt tryck. Utökningen av simytor skulle kunna öka möjligheten för simundervisning för grupper som idag inte får möjligheten till det, exempelvis vuxna, kvinno- och nyanlända som idag inte kan simma. Föreningarna skulle då också kunna utöka sin verksamhet då tillgången till vatten hade ökat. Detta är dessutom ett led i att göra Malmö till en mer jämlik stad där alla medborgare har möjligheten att lära sig simma.

Som ovan nämnt i början av utredningen, så kommer Malmö befolkning öka med 50 000 under en 10-års period. Ökningen finns i alla ålderskategorier och det påverkar användningen av Malmö simhallar. Om Hylliebadet ska vara Malmös familje- och allmänbad samtidigt som fritidsförvaltningen ska bedriva bra och utvecklande verksamhet kan vattentid inte tas från allmänheten för att ges till grupper som är behov av undervisning.

Grundskola och föreningsliv

Skolans behov av vattentider

Under våren 2018 erbjöds alla förskoleelever simskola. Detta var en tillfällig satsning som fritidsförvaltningen gjorde med statliga medel. Det innebär att cirka 3000 elever fick vattenvana under en kortare period. På grund av bristen av vattentid i simhallarna fick eleverna både kortare undervisningsperiod men också mindre tid i vattnet per lektionstillfälle. Satsningen fortsatte inte under 2019 men om något liknande ska göras i framtiden kommer det kräva mycket vattentid som behöver tas från någon annan grupp.

Sedan tidigare har elever i årskurs 3 fått erbjudande om att komplettera simskolan från årskurs 2, vilket nu istället kommer att erbjudas till alla elever från årskurs 3 till årskurs 6 som behöver stödet för att klara betygskraven i årskurs 6. Detta är en direkt utökning av verksamhet jämfört med tidigare år där uppföljningen erbjöds till årskurs 3.

Grundskoleförvaltningen har i ett brev till fritidsförvaltningen förklarat behoven de ser framåt. På bara tre läsår har elevantalet ökat från 2906 till 3541 som resulterade i att 155 klasser deltog i simsimmet. Ökningen förväntas inte vara lika drastisk framöver men kommer fortsatt att stiga. För att skolan ska klara av Skolverkets krav på simkunnighet behöver de ha någonstans att träna eleverna. Eftersom skolans behov av vattentider kommer öka varje år bedömer de att simhallarna staden har idag inte kommer räcka till.

Föreningslivet

De två största simskolorna i föreningsdrift är Malmö Kappsimmingsklubb (MKK) och Simklubben Ran (SK Ran). De bedriver simskola både inomhus och utomhus. Under läsåret 2018/19 hade föreningarna tillsammans cirka 4300 barn som simmade hos dem. Utöver det har fritidsförvaltningen skolsim i egen regi, årligen cirka en tredjedel av eleverna.

MKK och SK Ran uttrycker en önskan att få ta del av mer vattentimmar eftersom de idag måste neka barn simning på grund av bristen av tider. Föreningarnas önskan gäller yngre barn i form av plask/lek och vattenvana och äldre barn i form av simträning. Föreningarna ser också vinsten med att barn i tidig ålder vänjer sig vid vatten då det underlättar undervisningen när barnen blir äldre.

Fem frågor till föreningarna

MKK, SK Ran och Malmö Sportdykarklubb tillfrågades om vilka utmaningar och möjligheter de kunde se i sina verksamheter på fem och tio års sikt. De fick även svara på vilka faciliteter de saknade. Sammantaget för alla föreningar var bristen på vattentider för att kunna utveckla verksamheten vidare.

Simföreningarna har många medlemmar men skulle kunna, enligt egen utsaga, förvärva många fler om förutsättningarna fanns. De menar också att simningen skulle kunna hålla en högre kvalitet om det fanns mer utrymme i bassängerna. Nu behöver grupperna vara stora för att låta så många som möjligt vara med.

Malmö Sportdykarklubb vill ha en bassäng som är minst 3 meter djup, men helst upp till 5 meter för att kunna spela undervattenrugby. MKK ser gärna en 50 m bassäng som är delningsbar, en 25 m som är delningsbar och en undervisningsbassänger med höj- och sänkbar botten. De vill dessutom ha större kringtytor för landträning. SK Ran menar att det behövs en 50 m bassäng som är delningsbar, en undervisningsbassäng som kan anpassas för babysim. De vill också att anläggningen uppfyller internationella krav som möjliggör evenemang.

Funktion och arrangemang

Ny simhall

För att stärka simkunnigheten i Malmö behövs det fler simytor som riktas mot simundervisning och simträning. Det innebär att allmänhetens möjligheter till bad begränsas. Simhallens faciliteter bör vara enkla för att hålla nere kostnaderna och för att behålla simhallens tilltänkta karaktär. Simhallen ska användas för att ge elever möjlighet till tidigare och längre simundervisning. Den ska också ge möjlighet till föreningar att erbjuda simundervisning till grupper utanför skolsimmet, exempelvis vuxna som inte är simkunniga. Idag är den möjligheten begränsad på grund av bristen på vattenyta.

För att simhallen ska vara modern behöver den anpassas till alla. Det innebär att simhallen behöver anpassas till personer med funktionsnedsättning och den behöver anpassas till simundervisning för personer med olika längder. Detta görs genom att bassängens botten är höj- och sänkbar.

Simhallens funktioner

Den nya simhallen behöver ha en 50-meters bassäng med höj- och sänkbar botten. För att kunna anordna tävlingar är det fördelaktigt med 10 banor á 2,5 meter som ger en bredd på 25 meter. Torrytorna runt om bassängen behöver vara anpassade för att kunna få plats med mobila läktare vid tävling. Läktarnas kapacitet bör vara mellan 1000-1500 om det ska anordnas nationella tävlingar i simhallen. När det inte anordnas tävlingar används utrymmet för uppvärmning/torrträning av föreningslivet, något som de saknar i befintliga bad.

Behovet av en bassäng för simhopp och undervattenrugby är stort. Bassängen behöver ha ett djup på 3,8 – 5,0 meter. Polisen och Räddningstjänsten Syd hade kunnat träna livräddning i en bassäng med det djupet.

En undervisningsbassäng behövs med måtten 16,6 x 10 meter med höj- och sänkbar botten. Vid tävlingar kan den bassängen användas som avsimningsbassäng, något som är krav från Svensk simidrott.

Utöver dessa två bassänger behövs en bassäng med måtten 12,5 x 10 meter med högre temperatur (32 grader) med höj- och sänkbar botten. Den

bassängen hade kunnat användas av personer med funktionshinder, babysim, simträning för yngre barn samt för rehabilitering.

Arrangemang

En del i uppdraget från kommunfullmäktige var att utreda behovet av simarrangemang. För att kunna arrangera SM/JSM i simning i långbana krävs det en 50 meters bassäng, minst 8 banor och en publikkapacitet på 1500. För att arrangera den minsta tävlingen inom Svensk simidrott är kraven likadana med undantaget att publikkapaciteten endast behöver vara 300 platser. Utöver dessa krav finns många andra delar som behöver uppfyllas där den största är en avsimningsbassäng som behöver vara minst 6x12,5 meter.

För att arrangera de stora internationella mästerskapen krävs det 10 banor istället för 8 och en realistisk publikkapacitet på cirka 12 000 platser. Det är få städer som bygger stora simhallar med stor publikkapacitet. Oftast byggs det tillfälliga bassänger i stora arenor. I Malmö skulle det vara möjligt att arrangera kortbane EM (25 meter) i Malmö Arena. Simhallen som föreslås i utredningen hade kunnat byggas för att anordna nationella mästerskap.

3. Slutsatser

Fritidsförvaltningen bad börjar nå sin kapacitets maximum. Sett till kapaciteten så finns det inget utrymme för extra satsningar om man vill ge alla olika simgrupper de tider de redan idag har. En stor anledning till detta är att många grupper behöver använda baden under samma tidpunkt. Det försvårar fritidsförvaltningens arbete med exempelvis elever då simning är en förutsättning för godkänt betyg men också för säkerhet och trygghet i vattenmiljöer.

Vill fritidsförvaltningen kunna erbjuda många fler elever uppföljning till den obligatoriska simningen kommer det behövas fler simytor för att inte missgynna allmänheten som betalar för simningen. Eftersom gruppen 18-64 också förväntas öka i antal kommer fler vuxna att behöva dela på färre vattentider. Om eleverna får simundervisning tidigare samt att uppföljning erbjuds i större utsträckning då kommer fler bli simkunniga tidigare, detta visar en uppföljningsrapport från Skolverket. Fortsättningsvis visar statistiken att eleverna i Malmö är i för låg utsträckning simkunniga. Det ökar risken för drunkningsolyckor, vilket är ett starkt argument för att Malmö behöver fler simytor för simträning för att öka simkunnigheten.

Fritidsförvaltningen förfogar idag över fyra simhallar samt tre friluftsbad. Fritidsförvaltningen arrangerar, själva eller via föreningar, simträning i alla anläggningar men det finns brister i dem. Friluftsbaden kan enbart användas sommartid, Simhallsbadet är gammalt och risken för driftstopp finns, likaså finns risk för driftstopp på Rosengårdsbadet, Oxiebadets geografiska placering gör det svårt för skolor att ta sig dit och Hylliebadet är främst tänkt att vara ett allmän- och familjebad som dessutom når dimnesionerad maxkapacitet under 2019. Den planerade simhallen på stadionområdet ska främst ersätta Simhallsbadet och är dessutom planerad till 2029. Behovet av ytterligare simytor är stort och de behövs omgående. Eftersom byggnationen av en simhall beräknas ta cirka tre år från beslut om objektsgodkännande i

fullmäktige behövs uppdrag om vidare utredning ges till fritidsnämnden snarast. Malmös elever skulle få mer simträning och föreningarna skulle få möjligheten att utveckla sina verksamheter. Det skulle dessutom öppna upp möjligheterna för fritidsförvaltningen att planera långsiktigt när vattenkapaciteten inte är maximerad.